

Příloha k protokolu o SZZ č.....
Vysoká škola: PF JU Čes.Budějovice
Katedra:anglistiky
Datum odevzdání posudku diplomové práce:
15.5.2009

Diplomant: Kamila Žáčková

Aprobace: AJ-ŠJ/ZŠ

Recenzent*)

~~Vedoucí*)~~ diplomové práce
Mgr.J.Kozubíková Šandová

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Indikace rématu v anglických a českých překladových textech

(téma)

Česky psaná diplomová práce zkoumá pozici a větněčlenskou příslušnost rématu na základě porovnání anglických textů přeložených do češtiny a českých textů přeložených do angličtiny. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část, v závěru jsou shrnuty výsledky výzkumu a kvantitativně zpracovány v přehledných grafech. Na konci práce je příloha se všemi analyzovanými texty.

V první kapitole teoretické části seznamuje autorka čtenáře s relevantními lingvistickými směry a koncepcemi zabývajícími se studiem větné skladby, např. Pražská škola, Brněnská škola, Hallidayova funkční gramatika atd. a některé tyto směry krátce porovnává.

V další části se diplomantka již přímo věnuje výkladu teorie aktuálního členění větného. Nejprve popisuje Mathesiovu koncepci aktuálního členění (AČ), poté zmiňuje Danešův třírovninový přístup k syntaxi. Za přínosné považují zejména pasáže věnované porovnání těchto přístupů s teorií AČ Jana Firbase.

Teorie AČ Jana Firbase se autorka drží i ve svých dalších úvahách o výpovědní dynamičnosti, distribučních polích a faktorech AČ, kterými jsou lineární uspořádání, kontext, sémantika a v mluveném jazyce též intonace. Tato část je podle mého názoru zpracována příliš podrobně, některé části jsou pro vlastní výzkum irelevantní. Vytkla bych též nejasné oddělování vlastních myšlenek od parafrází Firbasova textu, o který se diplomantka opírá. Na straně 15 je uvedena tabulka komunikačních jednotek seřazených podle stoupajících stupňů výpovědního dynamismu, ale není jasné, zda je tato tabulka odněkud převzata nebo zda ji autorka vytvořila sama.

V úvodní kapitole praktické části diplomové práce se autorka věnuje popisu korpusu textů, s nimiž během svého výzkumu pracovala, a popisu jejich analýzy. Texty byly zvoleny vzhledem k účelu analýzy velmi vhodně, protože pocházejí z různých funkčních stylů (beletrie, administrativní styl, styl řečnický a odborný). Neméně důležité je i to, že se ve všech případech jedná o kvalitní překlady, proto autorka nemusela řešit problém s vyloučením některého z textů z analýzy kvůli nezachovanému sémantickému charakteru rématu v přeloženém textu, k čemuž často dochází v neoborných překladech.

Diplomantka rozdělila vybrané predikace z analyzovaných textů do dvou základních skupin podle toho, jestli se syntaktická struktura jednotlivých predikací v přeloženém textu shoduje se syntaktickou strukturou užitou v originálním textu či nikoli, tj., zda při překladu došlo ke změně větněčlenské příslušnosti jednotlivých větných členů ve vybraných predikacích. Pokud k žádné takové změně nedošlo, řadí autorka tyto predikace do skupiny *obdobná svntaktická struktura*.

pokud se změna v syntaktické struktuře vyskytla, jsou predikace řazeny do skupiny *alternativní syntaktická struktura*. Z výsledků této analýzy je patrné, že ve většině případů (66%) zůstala původní syntaktická struktura v překladu zachována.

Dále se autorka věnuje míře shody lineárního rozložení větných členů v predikacích. Výsledky této analýzy jsou důležité zejména pro určování rématu v těchto predikacích. Ve většině predikací (68%) je lineární rozložení větných členů shodné jak ve výchozím, tak v přeloženém textu.

V dalších kapitolách se diplomantka věnuje určování jádra výpovědi v rámci obou vymezených skupin a zkoumá, do jaké míry byla zachována pozice jádra výpovědi a jeho větněčlenská příslušnost. Výsledky kvantitativní analýzy uvádí v přehledných schématech. V komentáři zjištěných výsledků autorka uvádí konkrétní příklady daných jevů, přičemž se zaměřuje hlavně na zajímavé a možná i překvapivé případy, což hodnotím též pozitivně.

Zjištěné výsledky v této diplomové práci poukazují na to, že přestože je angličtina jazyk, jehož slovosled je založený na gramatickém principu, a čeština jazyk, kde se prosazuje princip AČV, angličtina do určité míry koncepci AČV respektuje, i když zde tento princip nebyl obecně prokázán.

V samotném závěru práce autorka shrnuje a komentuje výsledky kvantitativní analýzy svého výzkumu a zdůrazňuje též praktický přínos této diplomové práce, který spatřuje především v oblasti překladatelské činnosti a v její budoucí profesní kariéře.

Práce má logickou strukturu, autorka se většinou vyjadřuje jasně a srozumitelně, pouze některé formulace působí nejasně. V některých případech bohužel chybí konkrétní příklady z analyzovaných textů, které by podpořily autorčina tvrzení. Dále se v práci vyskytují drobné nesrovnalosti v bibliografii. Autorka v textu práce několikrát cituje Čermáka (2001), avšak v seznamu literatury na konci práce toto dílo uvedeno není. Zdroj de Saussure (1997) by měl být podle bibliografie uveden s rokem 2007. Pozor též na zbytečné formální chyby:

str. 1 - Výše zmíněné rozlišování jazykových rovin analýzy... - výraz *analýzy* do věty nepatří

str. 4 - Jedním z nejvýznamnějších lingvistů, kteří přispěli do této oblasti, ... - chybí slovo *bádání*

str. 47 - v tabulce (první sloupec, druhý řádek) by správně mělo být "Pozice shodná, větněčlenská funkce *shodná*"

str. 41 - Všimněme si pozice předmětu věty. - ... *podmětu* věty

Protože výše uvedené nedostatky celkově nesnižují úroveň této diplomové práce, mohu ji ohodnotit známkou **v ý b o r n ě**.

- výborně -

Návrh na klasifikaci diplomové práce:

podpis oponentky diplomové práce

15.5.

V Českých Budějovicích dne 2009.....

Stupeň kvalifikace	v ý b o r n ě	velmi dobře	dobře	nevyhověl
--------------------	---------------	-------------	-------	-----------